

Zaaknummer : 175711

Raadsvergadering : 22-06-2021

Onderwerp : Verantwoordingsrapportage sociaal domein 2020

Collegevergadering : 04-05-2021
 Portefeuillehouder : Wethouder G.P.L. ter Denge
 Steller : Wisselink, Esther, Team tel. : 0618201009
 Bestuursondersteuning

Te nemen besluit

1. Kennisnemen van de Verantwoordingsrapportage sociaal domein 2020.
2. Instemmen om de volgende projecten waar kosten aan verbonden zijn vanaf 2022 op te nemen als onderdeel van ons regulier beleid:
 - POH-Jeugd (€ 135.000)
 - Berkellandwijzer (€ 25.000)
 - Inhuis Steungezinnen (€ 20.000)
 - Preventie Platform Jeugd (€ 50.000)
3. De middelen die hiervoor op jaarbasis nodig zijn (€ 230.000) bekostigen vanuit het programma Zorg voor wie dat nodig heeft en daarmee opnemen in de structurele begroting.

Waarom dit voorstel en wat is het effect

De verantwoordingsrapportage Sociaal Domein wordt nu voor het derde jaar opgeleverd. In deze verantwoordingsrapportage geven we zoals gebruikelijk inzicht in het zorggebruik en de financiën binnen het sociaal domein. Daarnaast evalueren we dit jaar het uitvoeringsprogramma Samen Denken Samen Doen, dat in 2018 is gestart. In de verantwoordingsrapportage stellen we op basis van de evaluatie voor een aantal projecten waar kosten aan verbonden zijn op te nemen als onderdeel van het regulier beleid. In dit raadsvoorstel stellen wij u voor kennis te nemen van de verantwoordingsrapportage en in te stemmen met de voortgang van de projecten uit het uitvoeringsprogramma. De projecten die al anderszins of eerder geborgd zijn en waarmee dus ook geen structurele kosten zijn verbonden, maken geen onderdeel uit van dit besluit.

Argumentatie

1.1 De verantwoordingsrapportage wordt jaarlijks met uw raad gedeeld.

Met de verantwoordingsrapportage brengen we in beeld waar we staan in de uitvoering en het beleid in het sociaal domein. In voorgaande jaren werd de verantwoordingsrapportage met de raad gedeeld en besproken. Omdat nu de evaluatie van het uitvoeringsprogramma onderdeel uit maakt van de verantwoordingsrapportage, wordt deze dit keer ter besluitvorming voorgelegd. De projecten die al anderszins of eerder geborgd zijn en waarmee dus ook geen structurele kosten zijn verbonden, maken geen onderdeel uit van dit besluit. Over deze projecten bent u geïnformeerd met deze en eerdere verantwoordingsrapportages.

2.1 De voorgestelde projecten zijn van meerwaarde in onze gemeente.

In de verantwoordingsrapportage wordt jaarlijks gekeken wat de bijdrage is van de projecten op ons zorglandschap en kwaliteit van ondersteuning van onze inwoners. Dat wordt gedaan door de voortgang kwalitatief en zo mogelijk kwantitatief te monitoren aan de hand van de beleidsindicatoren en evaluaties op projectniveau. In de verantwoordingsrapportage worden hierover ook de conclusies gedeeld. Van de bovengenoemde projecten (Berkellandwijzer, POH-

In te vullen door Griffie:

Commissievergadering
 Afhandelingsvoorstel voor raad:
 hamerstuk
 bespreekstuk
 anders, nl

Raadsvergadering
 zonder hoofdelijke stemming
 met algemene stemmen
 stemmen voor, stemmen tegen
 aangenomen
 verworpen

Jeugd, InHuis Steungezinnen en Preventie Platform Jeugd) zien we dat deze van grote meerwaarde zijn binnen onze gemeente (zie voor uitgebreide toelichting de verantwoordingsrapportage en de bijbehorende bijlagen). Van andere projecten zien we deze meerwaarde ook (bijvoorbeeld de verordening sociaal domein, inzet op dementie, het project Heerlijk wonen in eigen huis, het gedachtegoed van Ondersteuning Thuis). Omdat de borging hiervan binnen dit programma geen structurele kosten met zich meebrengen, worden deze in dit voorstel niet ter besluitvorming voorgelegd.

2.2 de Berkellandwijzer zorgt voor een duidelijk en actueel overzicht van ons aanbod op het gebied van zorg, werk & inkomen, welzijn, sport en onderwijs voor inwoners en professionals.
De Berkellandwijzer is laagdrempelig en voor alle inwoners en professionals toegankelijk. Het draagt bij aan het vinden van eigen oplossingen door en de zelfredzaamheid van inwoners. De Berkellandwijzer wordt steeds doorontwikkeld. Momenteel worden de voorbereidingen getroffen om het vrijwilligersplatform aan de Berkellandwijzer toe te voegen. Eerder al werd de tool 'rondkomen in Berkelland' toegevoegd.

2.3 POH jeugd zorgt voor passende ondersteuning voor jongeren die zich bij de huisarts melden
Uit onderzoek van Proscop op Oost Achterhoeks niveau naar het effect van de POH jeugd blijkt dat jongeren en gezinnen laagdrempelig en op tijd (zonder wachttijd) passende ondersteuning krijgen. Ouders gaven de inzet van een POH Jeugd gemiddeld een 8,3, jeugdigen gaven de POH Jeugd een 8,5. 60% van de trajecten is afgerond door de POH Jeugd zonder dat een verwijzing nodig was. De ondersteuning en begeleiding van de POH Jeugd was bij deze trajecten dus toereikend. Voor de overige trajecten was een doorverwijzing naar jeugd ggz nodig (36%) of is een traject beëindigd door ouder of kind (4%). Daarmee draagt de inzet van de POH-Jeugd als sturingsmaatregel bij aan grip op de kosten in het sociaal domein.

2.4 InHuis Steungezinnen normaliseren

Een betrokken en actief sociaal netwerk kan kinderen beschermen wanneer er veel problemen zijn. Hierdoor is de kans kleiner dat problemen escaleren en de ontwikkeling van het kind ernstig bedreigd wordt. Hierin ligt de kracht van een steungezin. In de ontstane matches tussen vraaggezinnen en steungezinnen zien we dat kinderen én de ouders tot rust komen. Het is een vorm van normaliseren en professionele hulp blijkt dan niet of minder nodig.

2.5 Preventieplatform Jeugd heeft zich bewezen als sterk preventief netwerk met een steeds groter bereik onder inwoners en innovatieve initiatieven

Het platform werkt samen met kernpartners zoals de GGD vanuit de principes van normaliseren en de-medicaliseren en zet in op de fase nog voordat er problemen zijn (collectieve preventie) en selectieve preventie (voor kwetsbare inwoners). Er zijn zes thema's geadopteerd: alcoholpreventie, mentale weerbaarheid, echtscheiding, ouderschap, armoede en kansrijke start. Daarin worden bestaande interventies in samenhang ingezet (zoals op het terrein van alcoholpreventie) en worden nieuwe initiatieven gestart (zoals Nu Niet Zwanger). Het heeft zich bewezen als stevig preventief netwerk met een steeds groter bereik onder inwoners en innovatieve initiatieven. Naast de preventieve werking verwachten we dat een deel van de activiteiten van het platform ook voorliggend aan jeugdzorg kan worden ingezet.

2.6 Van een aantal andere projecten is het nu nog niet mogelijk de meerwaarde vast te stellen.

Mede door corona is op een aantal projecten vertraging opgelopen (Multifunctionele Ontmoetings Plekken, Platform Vrijwilligers en Knooppunt Mantelzorg). Daarom is het bij deze projecten nu nog niet mogelijk om de afweging te maken deze structureel in te bedden in ons beleid. Daarnaast is het zo dat mede door deze vertraging, er ruimte is binnen het uitvoeringsprogramma om deze projecten nog tijdelijk te financieren vanuit de middelen die hiervoor beschikbaar zijn gesteld. Het komende jaar blijven we inzetten op deze projecten, zodat volgend jaar de afweging gemaakt kan worden. Deze wordt dan voorgelegd aan uw raad.

3.1 Binnen het programma 'Zorg voor wie dat nodig heeft' zijn middelen gereserveerd voor de continuering van een aantal projecten uit het uitvoeringsprogramma.

Eén van de uitgangspunten van ons beleid is inzet op preventie. Daarom is er voor gekozen om, ook in deze tijd van schaarste, hier op te blijven investeren. Daartoe is er ruimte beschikbaar binnen het programma Zorg voor wie dat nodig heeft.

Kanttekeningen en risico's

De voorgestelde projecten zijn allen preventief van aard. Los van de POH-Jeugd zijn het projecten waarbij de meerwaarde en het mogelijke besparend effect pas na langere tijd zichtbaar worden. Dit betekent dat we investeren in preventie zonder dat altijd zichtbaar is wat het maatschappelijke effect is. Om die reden blijven we ons beleid en de daarbij behorende beleidsindicatoren monitoren in de jaarlijkse verantwoordingsrapportage.

Financiën

Zoals in de eerdere verantwoordingsrapportages beschreven, is een gedeelte van de middelen van de afbouw van Betula gereserveerd voor de continuering van projecten uit het uitvoeringsprogramma. Deze middelen zijn gereserveerd onder de noemer algemene voorzieningen. Het gaat hier om een totaal bedrag van € 250.000. De overige middelen die zijn vrijgemaakt zijn structureel ingezet voor de taakstelling van het sociaal domein.

Voor de projecten die we willen voortzetten zijn op jaarbasis de volgende middelen noodzakelijk:

- Berkellandwijzer: € 25.000
- InHuis Steungezinnen: € 20.000
- Preventie Platform Jeugd: € 50.000

De middelen die zijn gereserveerd als algemene middelen zijn voldoende om deze projecten te financieren. Er blijft van deze middelen € 155.000 over voor de inzet van overige projecten (bijvoorbeeld voortkomend uit het beleidskader preventie of de voorstellen die in 2022 aan de raad worden gedaan). De resterende middelen worden ingezet voor de taakstelling.

Voor de inzet van de POH-Jeugd geldt dat deze als sturingsmaatregel is opgenomen om te komen tot een betaalbaar sociaal domein. De investering die nodig is voor de inzet van de POH-Jeugd (€ 135.000) wordt daarom meegenomen in de posten waarop we de besparing realiseren (ZIN budget Jeugd).

Communicatie

Elk jaar maakt Berkelland een verantwoordingsrapportage sociaal domein. Deze rapportage is een actuele stand van zaken van het programma Zorg voor wie dat nodig heeft. Naast een overzicht van de financiën en het zorgverbruik binnen de gemeente Berkelland wordt in deze verantwoordingsrapportage ook het beleidskader Samen Denken Samen Doen en bijbehorend uitvoeringsprogramma geëvalueerd. Op basis van deze evaluatie en de maatschappelijke effecten stellen wij voor om een aantal projecten uit dit uitvoeringsprogramma een vaste plek te geven in ons regulier beleid.

Initiatief, participatie en rol gemeente

Het Beleidskader 'Samen Denken, Samen Doen' en het bijbehorende uitvoeringsprogramma is in 2018 tot stand gebracht via een intensief participatief proces met inwoners, maatschappelijke partners, gemeenteraadsleden en cliëntenraden. De gemeenteraad heeft het beleidskader toen vastgesteld. De evaluatie van het uitvoeringsprogramma en besluitvorming over borging van enkele projecten wordt nu voorgelegd aan de gemeenteraad.

Planning en evaluatie

De verantwoordingsrapportage wordt jaarlijks gemaakt. Hierin vindt naast een overzicht van de financiën en het zorgverbruik een inhoudelijke evaluatie plaats op basis van de maatschappelijke effecten die we nastreven met het programma Zorg voor wie dat nodig heeft.

Alternatieven

Het is mogelijk om de voorgestelde projecten niet te continueren.

In dat geval worden de voorgestelde middelen ingezet voor de taakstelling binnen het sociaal domein. We vinden dit niet wenselijk, omdat we de meerwaarde inzien van borging van de uitgevoerde projecten. Samen zorgen zij voor een toegankelijke sociale kaart (Berkellandwijzer); passende ondersteuning voor kinderen die zich met psychische problemen bij de huisarts melden (POH jeugd) en normalisering van opgroei- en opvoedproblemen (InHuissteungezinnen en Preventie platform Jeugd). De POH-Jeugd heeft in elk geval een besparend effect. De verwachting is daarmee dat de inzet van de POH-Jeugd dus juist bij kan dragen aan de oplossing van de taakstelling.

Het is mogelijk om andere projecten dan de voorgestelde projecten te continueren.

Dat geldt bijvoorbeeld voor de projecten die nu met tijdelijke middelen worden ingezet. Het nadeel hiervan is dat we er nog niet overtuigd zijn dat deze projecten ook daadwerkelijk effect hebben. Anders gezegd: het staat buiten kijf of de ondersteuning van vrijwilligers en mantelzorgers prioriteit moet krijgen, maar het staat nog niet vast of het Platform Vrijwilligers en het Knooppunt Mantelzorg de beste instrumenten zijn om die ondersteuning vorm te geven. De incidentele middelen die nog beschikbaar zijn binnen het uitvoeringsprogramma geven ons daarom de vrijheid om deze projecten nog tijdelijk in te zetten.

Voor andere projecten die we niet continueren zijn er andere redenen om die keuze te maken: ze zijn bijvoorbeeld geborgd in regulier beleid, hebben andere dekkingsmogelijkheden of waren bedoeld om ons beleid een tijdelijke impuls te geven. De argumentatie voor deze keuzes vindt u in de verantwoordingsrapportage.

Burgemeester en wethouders van Berkelland,
de secretaris, de burgemeester,

M.N.J. Broers. drs. J.H.A. van Oostrum.

Raadsvergadering : 22-05-2021

De raad van de gemeente Berkelland;

gelezen het voorstel van burgemeester en wethouders van 04-05-2021;

b e s l u i t :

1. Kennisnemen van de Verantwoordingsrapportage sociaal domein 2020.
2. Instemmen om de volgende projecten waar kosten aan verbonden zijn vanaf 2022 op te nemen als onderdeel van ons regulier beleid:
 - POH-Jeugd (€ 135.000)
 - Berkellandwijzer (€ 25.000)
 - Inhuis Steungezinnen (€ 20.000)
 - Preventie Platform Jeugd (€ 50.000)
3. De middelen die hiervoor op jaarbasis nodig zijn (€ 230.000) bekostigen vanuit het programma Zorg voor wie dat nodig heeft en daarmee opnemen in de structurele begroting.

Aldus vastgesteld in de raadsvergadering van 22-05-2021

de griffier,

de voorzitter,

Toelichting raadsvoorstel

Onderwerp : Verantwoordingsrapportage sociaal domein 2020

Bijlagen:

- Verantwoordingsrapportage 2020
- Bijlage 1 Beleidsindicatoren bij de maatschappelijke effecten
- Bijlage 2 Toelichting projecten uitvoeringsprogramma
- - Bijlage 2A tot en met 2Y Aanvullende bijlagen en evaluaties over de projecten uit het uitvoeringsprogramma